

**TIBBIYOT OLIYGOHLARIDA INGLIZ TILINI O'QITISHDA INTERFAOL
O'YINLARDAN FOYDALANISH**

Fazilova Nodira Akramovna
FJSTI, "O'zbek va xorijiy tillar"
kafedra tibbiyotda xorijiy til
fani o'qituvchisi
nodisha87@gmail.com, +998930810052

Annotatsiya: Ingliz tili tibbiyot oliygohlarida nafaqat umumiy, balki tibbiy atamalarni o'rganish va ulardan professional muhitda samarali foydalanish uchun ham muhim ahamiyatga ega. Tibbiyot sohasida ingliz tilini o'qitishda interfaol o'yinlardan foydalanish talabalarning til o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilishga yordam beradi. Ushbu maqolada interfaol o'yinlar orqali ingliz tili o'qitishning tibbiyot oliygohlaridagi afzalliklari va imkoniyatlari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili o'qitish, tibbiyot oliygohi, interfaol o'yinlar, til o'rganish metodikasi, tibbiy atamalar, rollarni bajarish (Role-playing), suhbat va kommunikatsiya

Annotation. The use of interactive games in teaching English in medical universities allows students to be active, learn the language practically, and quickly apply the knowledge they have learned. Such games are not only interesting for students, but also create opportunities for easy learning and understanding of complex medical terminology. With the help of games, students are helped to master the terms and expressions necessary to solve everyday problems in the medical field in English.

Key words. Teaching English, medical school, interactive games, language learning methodology, medical terms, role-playing, conversation and communication

---

Tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o'qitishda interfaol o'yinlarning qo'llanilishi, talabalarni faollikka undash, tilni amaliy ravishda o'zlashtirish va o'rgangan bilimlarni tezda qo'llash imkonini beradi. Bunday o'yinlar talabalar uchun nafaqat qiziqarli, balki murakkab tibbiy terminologiyani yengil o'rganish va tushunish imkoniyatlarini yaratadi. O'yinlar yordamida talabalarga tibbiyot sohasidagi kundalik muammolarni ingliz tilida hal qilishda zarur bo'lgan atama va ifodalarni o'zlashtirishga yordam beriladi. Tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o'qitishda interfaol o'yinlardan foydalanish – bu o'quv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishning samarali usulidir. Tibbiyot yo'nalishidagi talabalar uchun ingliz tili ko'pincha mutaxassislikka oid terminologiya, tibbiy yozishmalari, bemorlar bilan muloqot qilish va ilmiy maqolalarni tushunish kabi maqsadlarga qaratilgan bo'ladi. Interfaol o'yinlar nafaqat tibbiy tilni o'rganishga yordam beradi, balki talabalarning diqqatini jamlash, kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish va amaliyotda foydalanish uchun zarur bo'lgan bilimlarni mustahkamlashga ham xizmat qiladi.

Interfaol o'yinlarning afzalliklari:

1. **Tashabbusni rivojlantirish:** O'yinlar talabalarga o'zlarini erkin ifoda etishga imkon beradi. O'yin jarayonida ular yangi so'zlarni, frazalarni va grammatika qoidalarini tabiiy tarzda o'zlashtiradilar.
2. **Motivatsiya oshadi:** O'yinlar raqobat yoki ko'ngilochar elementlarni o'z ichiga olganligi sababli, o'quvchilarni ingliz tilini o'rganishdan zavq olishga undaydi.
3. **Kommunikatsiya ko'nikmalarini rivojlantirish:** Tibbiyot tilida bemorlar bilan muloqot qilish, tibbiy muhokamalar yoki guruhlar bilan ishlashda bu o'yinlar foydali bo'lishi mumkin.
4. **Kreativ fikrlash:** O'yinlar orqali talaba o'rganilgan materialni amaliyotda, real hayotdagi holatlar va vaziyatlarga qo'llashni o'rganadi.

5. **Stressni kamaytirish:** Tibbiyot oliygohlarida talabalar uchun o'rganish jarayoni ko'p hollarda stressli bo'lishi mumkin, lekin o'yinlar orqali o'qish yanada qiziqarli va kamroq og'ir bo'ladi.

Tibbiyot yo'nalishidagi talabalar uchun interfaol o'yinlar:

1. Role-play (rol o'ynash)

• **Vazifasi:** Talabalar bir-biriga tibbiy vaziyatlarni o'yin tarzida taqdim etadilar. Masalan, bir talaba shifokor rolini, ikkinchisi esa bemor rolini o'ynaydi. Bu o'yin tibbiy muomalalarni, inglizcha tibbiy terminologiyani o'rganishga yordam beradi.

• **Misol:** «Bemorni tibbiy ko'rikdan o'tkazish» – talabalar shifokor va bemor rolini o'ynab, ingliz tilida savollar berish, javoblar olish, kasallik simptomlarini tushuntirish va diagnoz qo'yishni o'rganadilar.

2. Vocabulary Bingo (Lug'at Bingo)

• **Vazifasi:** Bu o'yin tibbiy lug'atni o'rganishga yordam beradi. Har bir talaba karta olishadi, u yerda tibbiy so'zlar yoki iboralar bo'ladi. O'qituvchi so'zlarni chaqiradi, talaba esa kartadagi so'zlar bilan mos keladiganlarni topadi.

• **Misol:** «Infection», «Diagnosis», «Surgery» kabi so'zlar bilan bingo o'ynash.

3. Medical Jeopardy (Tibbiy Jeopardy)

• **Vazifasi:** Bu o'yin «Jeopardy» teleshowlari formatida bo'lib, talabalarga turli darajadagi tibbiy savollar beriladi. Savollar tibbiy terminologiya, kasalliklar, davolash usullari va anatomiya bo'yicha bo'lishi mumkin.

• **Misol:** «Qaysi organ yurakning o'ng tomoniga yaqin joylashgan?» – bu tarzda savollar orqali inglizcha atamalarni o'rganish mumkin.

4. Word Association (So'zlar o'rtasida bog'lanish)

• **Vazifasi:** O'yin shunday tashkil qilinadi: birinchi o'quvchi so'z aytadi (masalan, «heart») va ikkinchi o'quvchi shu so'zga bog'liq boshqa so'z aytadi («circulation»). Bu o'yin so'z boyligini oshirishga va tibbiy atamalarni o'zaro bog'lashga yordam beradi.

• **Misol:** «Bacteria» → «Antibiotics», «X-ray» → «Radiology», «Surgery» → «Incision».

5. Case Study Discussion (Kasal holatini muhokama qilish)

• **Vazifasi:** Talabalar o'zaro guruh bo'lib, real hayotdagi tibbiy holatlarni ingliz tilida muhokama qilishadi. Har bir guruhga biror kasallik haqida ma'lumot berilib, ular ingliz tilida diagnoz qo'yish, davolash usullari haqida fikr yuritadilar.

• **Misol:** «Patsientning holati: 45 yoshli erkak, ko'krak og'rig'i va havo yetishmovchiligi bilan shifoxonaga murojaat qilgan. Diagnoz qanday bo'lishi mumkin?»

6. Simulations (Simulyatsiyalar)

• **Vazifasi:** O'yin jarayonida talaba tibbiy apparatlar yoki o'zaro muloqot qilishda biror xato qilish mumkinligini simulyatsiya qiladi. Bu o'yin tibbiy amaliyotlarni real hayotga yaqin tarzda o'rganishga yordam beradi.

• **Misol:** «Emergency room» (tez yordam xonasi) simulyatsiyasida talaba bemor bilan ingliz tilida aloqaga kirishadi va muammoni hal qiladi.

Natija:

Interfaol o'yinlar tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o'rganishning samarali usuli hisoblanadi. Ular nafaqat tilni o'rganishda yordam beradi, balki tibbiy terminologiyani, kasalliklarni aniqlash va bemor bilan muloqot qilish kabi ko'nikmalarni rivojlantiradi. O'yinlar o'quvchilarni tinglash, so'zlashuv va yozish ko'nikmalarini shakllantirishda samarali vosita bo'lishi mumkin.

Tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o'qitishda interfaol o'yinlardan foydalanish, talabalar uchun qiziqarli va samarali o'qish jarayonini yaratishga yordam beradi. Interfaol o'yinlar o'quvchilarga faqat tilni o'rganishga emas, balki tilni amaliy ravishda qo'llashga imkon beradi. Bunday o'yinlar til o'rganish jarayonini yanada qiziqarli, dinamik va esda qolarli qiladi, bu esa talabalar o'z bilimlarini yaxshilashda samarali bo'lishi mumkin.

Quyidagi misollar orqali interfaol o'yinlarning tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o'qitishdagi foydasini ko'rib chiqamiz:

1. **Role-playing (Rollarni bajarish):** Talabalar tibbiy muhitda o‘zaro suhbatlar qilishadi. Masalan, bir talabachi shifokor rolini, ikkinchisi esa bemor rolini bajaradi. Bu o‘yinlar orqali talabalar tibbiy atamalarni va ingliz tilidagi suhbatlarni o‘rganishadi, shuningdek, ularga muammolarni hal qilishda qo‘llaniladigan so‘z boyligini rivojlantirishga yordam beradi.
2. **Medical Vocabulary Bingo (Tibbiy so‘zlar bingo):** Bu o‘yinda talabalar tibbiyotga oid so‘zlarni topishlari kerak. O‘yin bingo kartalaridan foydalanib, tibbiy atamalarni eshitish yoki o‘qish orqali o‘rgatish mumkin. Talabalar yangi so‘zlarni o‘zlashtirishi va ularni to‘g‘ri qo‘llashni o‘rganishadi.
3. **Jeopardy (Jeopardy o‘yini):** Tibbiy ingliz tilidagi o‘yinlar uchun Jeopardy o‘yini tashkil qilish mumkin. Har bir kategoriya tibbiy mavzuga tegishli bo‘ladi: anatomiyadan, farmakologiyaga, patologiyaga va boshqalarga oid savollar tayyorlanadi. Bu o‘yin yordamida talabalar tezda javob berish orqali o‘rgangan bilimlarini mustahkamlashadi.
4. **Case Studies (Kasus tadqiqotlari):** Interfaol o‘yinlar yordamida talabalar tibbiy holatlarni muhokama qilishadi. Masalan, «Agar siz shifokor bo‘lsangiz, qanday davolash usullarini tanlardingiz?» degan savolni o‘rganish orqali ular nafaqat tibbiy bilimlarni o‘rganadi, balki ingliz tilida tibbiy muammolarni tushuntirishni ham o‘rganadilar.
5. **Pictionary (Rasm chizish o‘yini):** Tibbiy atamalarni o‘rgatishda Pictionary o‘yini juda samarali bo‘lishi mumkin. Talabalar atamani rasm chizish orqali ta’riflashlari kerak, bu esa ularning vizual va til o‘rganish jarayonlarini mustahkamlashga yordam beradi. Interfaol o‘yinlarning asosiy foydasi shundaki, ular talabalarni faol ravishda ishtirok etishga undaydi. Tibbiyot o‘qitishda, talabalar ko‘pincha murakkab va texnik atamalarni o‘rganishlari kerak bo‘ladi, shuning uchun o‘yinlar yordamida bu so‘zlarni o‘zlashtirish o‘quv jarayonini yanada samarali qiladi. O‘yinlar nafaqat bilimlarni mustahkamlashga yordam beradi, balki til o‘rganishning psixologik to‘siqlarini yengishga ham yordam beradi. Bu usul talabalarga o‘zlari uchun qiziqarli va foydali bo‘lgan bilimlarni o‘zlashtirishda samarali yordam beradi.

Xulosa:

Tibbiyot oliygohlarida ingliz tilini o‘qitishda interfaol o‘yinlardan foydalanishning metodik asoslari va amaliy jihatlari bo‘yicha yuqorida keltirilgan adabiyotlar ilmiy asoslangan yondashuvlarni taqdim etadi. Ushbu manbalar, ingliz tilini o‘qitishda innovatsion metodlar va o‘yinlardan foydalanishning samaradorligini yoritib beradi va o‘qituvchilarga talabalar bilan interfaol va qiziqarli tarzda ishlash imkonini yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gower, R., Phillips, D., & Walters, S. (2005). *Teaching Practice: A Handbook for English Language Teachers*. Macmillan Education.
2. Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching* (4th ed.). Pearson Longman.
3. Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching* (2nd ed.). Oxford University Press.
4. Stryker, S. B., & Leaver, B. L. (1997). *Content-Based Instruction in Foreign Language Education: Models and Methods*. Georgetown University Press.
5. Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching* (5th ed.).
6. Carter, R., & Nunan, D. (2001). *The Cambridge Guide to Teaching English to Speakers of Other Languages*. Cambridge University Press.
7. Savin-Baden, M., & Major, C. H. (2004). *Foundations of Problem-Based Learning*. McGraw-Hill Education.
8. Hughes, R. (2013). *Teaching English through Games*. Cambridge University Press.
9. Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press.
10. Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Holubec, E. J. (1998). *Cooperation in the Classroom*. Interaction Book Company.

11. Mamatxonova, M. (2024). TRADITION AND INNOVATION IN THE WORKS OF OMON MUKHTOR. *Spanish Journal of Innovation and Integrity*, 26(1), 167-173.
12. Mamatxonova Moxichexaxon Ubaydullo qizi. (2022). POETRY AND MEDICINE. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(12), 886–888
13. Akramovna, F. N. (2022). Need for learning English for medical students. *TA'LIM VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI*, 150-152.
14. Akramovna, F. N. (2022). Methods of Teaching English in Higher Education in Uzbekistan. *FAN, TA'LIM VA AMALIYOTNING INTEGRASIYASI*, 3(4), 248-251.
15. Akramovna, F. N. (2023). INTERACTIVE TEACHING OF ENGLISH IN MEDICINE. *Научный Фокус*, 1(2), 481-484.
16. Akramovna, F. N. (2022). IMPORTANCE OF TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE IN HIGHER EDUCATION IN UZBEKISTAN. INTEGRATION OF SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE. *SCIENTIFIC-METHODICAL JOURNAL*, 3(9), 83-86.
17. Sayidolimov , J. (2024). “MAKORIM UL-AXLOQ” AGIOGRAFIK ASAR NAMUNASI. *Farg'ona Davlat Universiteti*, 30(3), 173. Retrieved from <https://journal.fdu.uz/index.php/sjfsu/article/view/4841>.
18. Sayidolimov , J. (2024). “VASIYATNOMA” – KICHIK AGIOGRAFIK ASAR. *Farg'ona Davlat Universiteti*, 30(3), 164. Retrieved from <https://journal.fdu.uz/index.php/sjfsu/article/view/4825>